

Üç Boğumlu Bulutsu

Akşam saatlerinde Ülker'i doğu ufku üzerinde gördüyseniz sonbahar gelmiş demektir. Yedikızkardeşler olarak da bilinen Ülker, gökyüzüne biraz olsun bakan herkesin dikkatini çeken bir açık yıldız kümesi.

Bu kümeler genç yıldızlardan oluşur. Bu kümeleri oluşturan bulutsular, genellikle kümenin yıldızları çevresinde varlığını sürdürür. Bulutsular, kümedeki yıldızları oluşturan gazdan artakalan hammaddeyi içerir. Yıldızların ışınımı dışı doğru bir basınç oluşturarak zamanla çevrelerindeki bulutsuyu dağıtır. Ülker'i oluşturan yıldızların çevresindeki bulutsu, çıplak gözle olmasa da bir dürbünle bakıldığında fark edilebilir. Bulutsu, özellikle uzun poz süreli fotoğraflarda çok belirgin çıkar.

Ülker geçmişte çeşitli söylencelere konu olmuş. Kümedeki parlak yıldızlar günümüzde de Yunan mitolojisinden gelen adlarıyla anılıyor:

Alcyone, Merope, Electra, Maia, Taygeta, Celeano ve Sterope. Kümedeki parlak yıldızlardan Atlas bu yedi kız kardeşin babası, belli belirsiz görünen Pleione ise annesidir.

Birçok gözlemci Ülker'i küçük bir kepçeye, Büyük Ayı'nın minyatür haline benzetir. Kepçenin sapını oluşturan yıldız Atlas, onun hemen yanında bulunan daha sönük yıldız Pleione'dir. Anne Pleione, Atlas'a göre belirgin biçimde sönüktür; bu nedenle ışık kirliliğinin yoğun olduğu yerlerden çıplak gözle görülemeyebilir.

Ay ve Güneş Tutulmaları

Ekim'de bir parçalı Güneş tutulması bir de tam Ay tutulması gerçekleşecek. Ne var ki her iki olayı da ülkemizden izleyemeyeceğiz. Kuzey Amerika'da bulunanlar bu iki tutulmayı da izleme olanağına sahip. Yine de bu önemli gök olaylarına kısaca değinelim.

Tam Ay tutulması 8 Ekim'de olacak. Kuzey Amerika'nın batısında, Pasifik Okyanusu'nun

büyük bölümünde, Avustralya ve Asya'nın kuzeydoğusunda tamamı izlenebilecek. Kuzey Amerika'nın doğusunda ve Güney Amerika'da Ay batarken, Asya'nın büyük bölümüyle Avustralya'nın ise ortasında ve batısında Ay doğarken izlenebilecek.

23 Ekim'deki parçalı Güneş tutulmasıysa Kuzey Amerika'dan izlenebilecek. Kıtanın kuzeyinde tutulma oranı % 80'i bulacak. Güneye doğru inildikçe tutulma oranı giderek küçülecek.

Orion Göktaşı Yağmuru

Halley KuyrukluYıldızı'nın yörüngesine bıraktığı parçaların atmosfere girmesiyle oluşan Orion göktaşı yağmuru 20-21 Ekim gecesi en yüksek etkinliğe ulaşacak. Orion göktaşı yağmuru aslında pek etkin bir göktaşı yağmuru değil. En etkin olduğu sırada saatte yaklaşık 20 kadar göktaşı görülebiliyor. Ancak bu yıl bu tarihlerde Ay sabah saatlerine kadar gökyüzünde olmayacağından gözlem yapmaya değer.

